

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Procedūru termiņi

Procedūru termiņi

Zviedrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Civillietās ir noteikti dažādi termiņi; tāpat arī Konstitūcijā ir noteikti dažādi izpildes laikposmi. Piemēram, ir noteikti termiņi attiecībā uz apelācijas sūdzībām — termiņš šādas sūdzības iesniegšanai un termiņš, kad lieta jāskatī atkārtoti izskatīt (laikposms, kurā lieta ir jāierosina tiesā). Ir arī normas, kas nosaka tikai to, ka jāveic zināmi pasākumi, un tādā gadījumā tiesas ziņā ir lemt par laikposmu, kurā šie pasākumi veicami; tas attiecas, piemēram, uz termiņiem, kādos jāiesniedz papildu informācija, pierādījumi vai aizstāvības argumenti.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Sestdienas, svētdienas un valsts svētku dienas tiek uzskatītas par brīvdienām.

Zviedrijas valsts svētku dienas ir šādas (saskaņā ar Likumu (1989:253) par valsts svētku dienām (*lagen om allmänna helgdagar*)):

Jaungada diena (1. janvāris),

Zvaigznes diena (6. janvāris),

Lielā piektdiena (pēdējā piektdiena pirms Lieldienām),

Lieldienu svētdiena (pirmā svētdiena pēc pilnmēness vai pēc 21. marta),

Lieldienu pirmdiena (nākamā diena pēc Lieldienu svētdienas),

Debesbraukšanas diena (sestā ceturtdiena pēc Lieldienu svētdienas),

Vasarāsvētku svētdiena (septītā svētdiena pēc Lieldienām),

Zviedrijas Nacionālā diena (6. jūnijs),

Vasaras saulgrieži (sestdiena, kas iekrīt laikposmā no 20. līdz 26. jūnijam),

Visu svēto diena (sestdiena, kas iekrīt laikposmā no 31. oktobra līdz 6. novembrim),

Ziemassvētku diena (25. decembris),

Otrie Ziemassvētki (26. decembris).

3 Kādi ir piemērojami vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Termiņu noteikšanas pamatprincips ir tāds, ka gadījumā, ja tiesa personai uzliek pienākumu procesa ietvaros veikt kādu darbību, tad ir jānodod šai personai arī pietiekami daudz laika, lai tā varētu minēto darbību izpildīt (32. panta 1. punkts Zviedrijas Tiesu procesa kodeksā (*rättegångsbalken*)). Vairumā gadījumu atļauto termiņu nosaka tiesa, un šim termiņam jābūt pietiekamam, lai lietas dalībnieks varētu izpildīt uzdoto.

Retos gadījumos Zviedrijas Tiesu procesa kodeksā ir paredzēts noteikts izpildes termiņš. Tas galvenokārt attiecas uz tiesas sprieduma vai lēmuma pārsūdzēšanu, uz slēgtas lietas atkārtotas izskatīšanas pieprasīšanu, kā arī atsevišķos gadījumos uz iespēju lūgt mainīt noteikto izpildes termiņu.

Lai pārsūdzētu rajona tiesas spriedumu civillietā, apelācijas sūdzība jāiesniedz trīs nedēļās pēc sprieduma pasludināšanas. Lai pārsūdzētu rajona tiesas (*tingsrätt*) lēmumu civillietā, apelācijas sūdzība jāiesniedz tādā pašā laikposmā. Taču, ja tiesvedībā pieņemtais lēmums tiesas sēdē nav pasludināts un tiesā nav paziņots par to, kad lēmums tiks pasludināts, apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņu rēķina no dienas, kad apelācijas iesniedzējs ir saņēmis lēmumu. Apelācijas sūdzības pret apelācijas instances tiesas (*hovrätt*) spriedumiem vai lēmumiem iesniedzamas četrās nedēļās (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 50. panta 1. punkts, 52. panta 1. punkts, 55. panta 1. punkts un 56. panta 1. punkts).

Procesa dalībnieks, pret kuru ir stājies spēkā rajona tiesas (*tingsrätt*) pieņemts aizmugurisks spriedums, var viena mēneša laikā, pēc tam, kad spriedums ir oficiāli nodots, iesniegt prasību lietas atkārtotai izskatīšanai (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 44. panta 9. punkts).

Ja apelācijas termiņš ir pagājis tāpēc, ka apelācijas prasītājs nepiedalījās apelācijas instances tiesas (*hovrätt*) procesā, apelācijas prasītājs trīs nedēļās no lēmuma izdošanas dienas var iesniegt tiesā prasību lietas atsākšanai (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 50. panta 22. punkts).

Ja termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai vai prasības iesniegšanai par lietas atkārtotu izskatīšanu ir nokavēts, tiesvedības dalībnieks var iesniegt prasību termiņa atkārtotai noteikšanai. Prasība jāiesniedz trīs nedēļās pēc attaisnojošu apstākļu beigām un ne vēlāk kā viena gada laikā pēc noteiktā termiņa beigām (Zviedrijas Tiesu procesa kodeksa 58. panta 12. punkts).

Vairākus termiņus piemēro arī sašīnātās tiesvedības procedūrā Zviedrijas Tiesu izpildītāju iestādē. Atbildētājam noteiktā termiņā pēc prasības paziņošanas ir jāsniedz komentāri par prasību. Šim termiņam nevajadzētu pārsniegt divas nedēļas, izņemot īpašus apstākļus (25. pants Likumā (1990:746) par maksājuma un atbalsta rīkojumiem (*lagen om betalningsföreläggande och handräckning*)). Ja atbildētājs apstrīd prasību, prasītājam ir ne vairāk par četrām nedēļām laika no dienas, kad tam ir nosūtīts paziņojums par apstrīdēšanu, lai pieprasītu, ka lieta tiek nodota izskatīšanai rajona tiesā (*tingsrätt*) (34. pants).

Ja Zviedrijas Tiesu izpildītāju iestāde pieņem lēmumu lietā par rīkojumu veikt maksājumu vai sniegt vispārēju atbalstu, atbildētājs viena mēneša laikā pēc šāda lēmuma pieņemšanas dienas var pieprasīt, lai lieta tiktu izskatīta atkārtoti (53. pants). Citus iestādes pieņemtos lēmumus var apstrīdēt, iesniedzot apelācijas sūdzību trīs nedēļās pēc lēmuma pieņemšanas dienas (55., 56. un 57. pants).

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Ja konkrēta darbība veicama noteiktā laikposmā, laika atskaite sākas dienā, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums. Savukārt gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Gadījumos, kad izpildes laikposma sākuma datums ir diena, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums, laika ierobežojumu bieži izsaka konkrēta datuma veidā, līdz kuram no lēmuma vai rīkojuma izrietošā darbība ir paveicama. Taču dažkārt šo laikposmu nosaka, paredzot konkrētu dienu, nedēļu, mēnešu vai

gadu skaitu, kuru laikā darbība veicama, un laika atskaite sākas noteiktajā sākuma datumā. Ja sākuma datums ir oficiālās nodošanas datums, tad vienmēr ir ietverta norāde, ka darbība veicama noteiktu dienu, nedēļu, mēnešu vai gadu laikā no oficiālās nodošanas datuma, kas ir datums, kad attiecīgā puse dokumentu ir saņēmusi.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Ja laikposms ir izteikts dienās, noteikto dienu skaits apzīmē kalendārās dienas, nevis tikai darba dienas.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Ja konkrēta darbība veicama noteiktā laikposmā, laika atskaite parasti sākas dienā, kad ir pieņemts lēmums vai izdots rīkojums. Savukārt gadījumos, kad attiecīgais dokuments ir oficiāli jānodod tiesvedības dalībniekam, šā laikposma laika atskaite sākas dienā, kad dokuments ir viņam oficiāli nodots (oficiālās nodošanas datums).

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Likums (1930:173) par termiņu aprēķināšanu (*lag om beräkning av lagstadgad*) paredz, ka gadījumā, ja termiņš ir noteikts nedēļās, mēnešos vai gados, pēdējais termiņa datums ir diena, kas pēc nosaukuma vai datuma skaitļa mēnesī atbilst dienai, kurā sākās laika atskaite. Ja termiņa pēdējā mēnesī nav atbilstošā datuma, tad termiņa pēdējā diena ir minētā mēneša pēdējā diena.

Ja datums, līdz kuram darbība veicama, iekrīt sestdienā, svētdienā vai citā svētku dienā (sk. 2. punktu), vasaras saulgriežu priekšvakarā (diena pirms vasaras saulgriežiem), Ziemassvētku vakarā (24. decembrī) vai Vecgada vakarā (31. decembrī), tad izpildes termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darba dienai. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad laika periods sākas oficiālās nodošanas dienā.

Gadījumos, kad piemērojama Padomes Regula Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus, tiek piemēroti minētās regulas noteikumi.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Ja datums, līdz kuram darbība veicama, iekrīt sestdienā, svētdienā vai citā svētku dienā (sk. 2. punktu), vasaras saulgriežu priekšvakarā (diena pirms vasaras saulgriežiem), Ziemassvētku vakarā (24. decembrī) vai Vecgada vakarā (31. decembrī), tad izpildes termiņš tiek pagarināts līdz nākamajai darba dienai. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad laika periods sākas oficiālās nodošanas dienā.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Nav izstrādāti īpaši noteikumi par termiņu pagarināšanu gadījumos, kad tiesvedības dalībnieks nav Zviedrijas pastāvīgais iedzīvotājs vai nav reģistrēts Zviedrijā, vai kā citādi atrodas ārpus tās vai attālā vietā. Taču, kā jau minēts iepriekš, tiesa vairumā gadījumu patstāvīgi nosaka laikposma ilgumu un nodrošina, ka procesa dalībniekam ir pietiekami daudz laika, lai darbību izpildītu.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti termiņš, kurā var iesniegt apelācijas sūdzības pret tiesas nolēmumiem vai lēmumiem, ir trīs vai četras nedēļas.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja termiņš (piem., apelācijas sūdzības iesniegšanas termiņš) ir noteikts likumā, šo laikposmu nedrīkst ne saīsināt, ne pagarināt. Ja ir izdots rīkojums lietas dalībniekam ierasties tiesā vai veikt konkrētu darbību, tiesa var pagarināt šo laikposmu, nosakot jaunu termiņu. Ārkārtas situācijā tiesa var atcelt plānotu sēdi, kā arī var organizēt citu sēdi agrākā datumā. Taču jābūt nodrošinātam saprātīgam laikposmam, lai lietas dalībnieki varētu sagatavoties.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē; sk. 11. punktu.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Termiņi rīkojumu izpildei u. c.

Ja prasītājs nepilda rīkojumu par papildu informācijas iesniegšanu saistībā ar tā prasību par uzaicinājumu uz tiesu vai arī ja pastāv citi šķēršļi lietas tiesāšanai, prasība tiek noraidīta. Ja atbildētājs neiesniedz aizstāvības argumentus, spriedumu pret to var pieņemt aizmuguriski. Ja rīkojums netiek laikus izpildīts, tiesa tik un tā var pieņemt atbilstošu nolēmumu.

Neierašanās tiesā

Ja kāda no pusēm neierodas rajona tiesā (*tingsrätt*) lietās, kuras iespējams risināt ārpus tiesas kārtībā (piem., komercstrīdi), tad spriedumu var pieņemt aizmuguriski. Citos gadījumos iespējams uzlikt soda naudu. Taču lietās, kuras nav iespējams risināt ārpus tiesas kārtībā (piem., ģimenes lietu tiesvedībā), ja prasītājs neierodas tiesā, lietas izskatīšanu var atcelt, savukārt gadījumā, ja neierodas atbildētājs, tam var uzlikt soda naudu vai viņu var nogādāt tiesā piespiedu kārtā. Ja prasītājs neierodas tiesā apelācijas lietā, apelācijas sūdzībai var iestāties noilgums. Ja neierodas atbildētājs, tam var uzlikt soda naudu.

Laika ierobežojums apelācijas sūdzības iesniegšanai

Ja puse apelācijas sūdzību iesniedz novēloti, tā tiks noraidīta.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Ja laika ierobežojums nav noteikts likumā, pusei pirms noteiktā termiņa beigām tiesā jāiesniedz pieteikums par kavējumu un jālūdz tiesu laikposmu pagarināt. Ja noteiktais laikposms ir beidzies un tiesa ir atbilstoši rīkojusies, piemēram, pieņēmusi lēmumu lietā, ir vairākas standarta un ārkārtas iespējas, kā tiesvedības dalībnieks var rīkoties. Šādu pasākumu mērķis ir dot iespēju vai nu no jauna izskatīt jau slēgtu lietu, vai arī atsevišķos gadījumos mainīt noteikto termiņu (sk. 3. punktu).

Lapa atjaunināta: 09/09/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.